

Hem>Hitta rätt person>Typer av Juristyrken

Typer av Juristyrken

Irland

Här hittar du en översikt över juristyrkena i Irland.

Juristyrken – inledning

Statens dömande makt utövas av domstolsväsendet i enlighet med artikel 34 i konstitutionen och viss lagstiftning, huvudsakligen *Courts (establishment and Constitution) Act 1961* (upprättande och konstitution) och *Courts (Supplemental Provisions) Act 1961* (tilläggsbestämmelser) i dess ändrade form. Domarna utses bland sökande som är verksamma inom juristyrkena och är helt självständiga i sin dömande verksamhet. Denna självständighet är stadfast i konstitutionen. Juristyrket är uppdelat i *solicitors* (som i huvudsak ägnar sig åt arbete direkt med klienter) och *barristers* (som är specialiserade på advokatverksamhet och på rättsprocessen).

1. Domare

Nämnden för domarutnämning (*The Judicial Appointments Advisory Board, JJAB*) kontrollerar och informerar regeringen om personer som är lämpliga att utses till domare. JAAB inrättades enligt *Court and Courts Officers Act 1995*. Nämnden består av ordförandena för Högsta domstolen, Appellationsdomstolen (*Court of Appeal*), *High Court*, Grevskapsdomstolen (*Circuit Court*) och Distriktsdomstolen (*District Court*), *Attorney General*, utsedda representanter från advokatsamfundet *Bar Council* och *Law Society*, samt tre personer som nominerats av justitie- och lagreformsministern. Domarna utnämns av ordföranden på förslag av regeringen. Domarkåren är oberoende och lyder endast under konstitutionen och lagen. I enlighet med konstitutionen fastställs antalet domare i lag.

Högsta domstolen (*Supreme Court*) utgörs av ordföranden, som leder domstolen, och sju ordinarie domare med titeln domare i Högsta domstolen.

Ordföranden för *High Court* är också en ordinarie (*ex officio*) medlem i Högsta domstolen. *High Court* består av ordföranden för *High Court*, som ansvarar för domstolens övergripande arbete, samt ordinarie domare med titeln domare i *High Court*. Ordförandena för Högsta domstolen och Grevskapsdomstolen är också ordinarie medlemmar i *High Court*. *High Court* består av ordföranden och 35 domare. Grevskapsdomstolen består av ordföranden och 37 ordinarie domare med titeln domare i Grevskapsdomstolen (*Judge of the Circuit Court*). Ordföranden för Distriktsdomstolen är också ordinarie medlem i Grevskapsdomstolen. Distriktsdomstolen består av ordföranden och 63 andra domare med titeln domare i Distriktsdomstolen (*Judge of the District Court*). Domarnas löner fastställs emellanåt enligt lag.

Domarna utses bland kvalificerade advokater (*solicitors* eller *barristers*) med ett visst antal års yrkeserfarenhet (ej forskning). För att bli domare vid en distriktsdomstol krävs det, enligt avsnitt 29.2 i *Courts Act 1961* (tilläggsbestämmelser), att en person har varit yrkesutövande *barrister* eller *solicitor* i minst tio år. Avsnitt 30 i *Courts and Courts Officers Act 1995* föreskriver att en person som har arbetat som *solicitor* eller *barrister* i minst tio år är kvalificerad för att bli domare vid en grevskapsdomstol. *The Courts and Courts Officers Act 2002* föreskriver att en person som har varit yrkesutövande *barrister* eller *solicitor* i minst 12 år är kvalificerad för anställning vid *High Court*, Appellationsdomstolen och Högsta domstolen. Som tidigare påpekats är domarkåren oberoende på så sätt att de endast omfattas av konstitutionen och lagen och vid tillträde avger följande förklaring enligt artikel 34.5.1 i konstitutionen:

In the presence of almighty God I do solemnly and sincerely promise and declare that I will duly and faithfully and to the best of my knowledge and power execute the office of Chief Justice (or as the case may be) without fear or favour, affection or ill-will towards any man, and that I will uphold the Constitution and the laws. May God direct and sustain me. (Inför Gud den allsmäktige lovar och försäkrar jag högtidligt och uppriktigt, att jag vederbörligen och troget, efter bästa förmåga och i enlighet med mina befogenheter oförskräckt ska utöva ämbetet som *Chief Justice* (eller annat ämbete) utan att otillbörligt gynna någon, påverkas av känslor eller ha onda avsikter mot någon, och att jag ska följa konstitutionen och lagen med Guds vägledning och hjälp.)

Enligt konstitutionen kan en domare vid *High Court* eller Högsta domstolen bara avsättas om han eller hon uppenbart misskött sig eller är oförmögen att utöva domarämbetet. För detta krävs att ett beslut fattas i det irländska parlamentets (på iriska *Oireachtas*) båda kamrar. Liknande regler gäller för domarna vid grevskaps- och distriktsdomstolarna enligt *Courts of Justice Act 1924* och *Courts of Justice (District Court) Act 1946*.

2. Attorney General och republikens högste åklagare

Attorney General är regeringens rådgivare i ärenden som gäller lag och rätt (artikel 30 i konstitutionen). Han eller hon utses av ordföranden på förslag av premiärministern (på iriska *Taoiseach*) och måste avgå när premiärministern avgår. *Attorney General* är vanligtvis en yrkesverksam *barrister* och *senior counsel*. Det finns ingen regel som säger att *Attorney General* måste upphöra med sin privata yrkesverksamhet i samband med utnämningen, men det har blivit praxis på senare år.

I egenskap av regeringens juridiske rådgivare granskar *Attorney General* alla lagförslag som regeringen tänker lägga fram i parlamentet. Han eller hon lämnar också råd till regeringen i internationella frågor, till exempel om ratificering av internationella överenskommelser. *Attorney General* har även i uppgift att företräda allmänheten vad gäller rättigheter. Detta sker genom att *Attorney General* väcker talan eller är svarande åt allmänheten. *Attorney General* utses av premiärministern, men han eller hon är oberoende av regeringen. Enligt konstitutionen är *Attorney General* alltid svarande i mål som gäller lagstiftningens förenlighet med konstitutionen.

Före 1976 väcktes åtal för alla allvarliga brott i *Attorney Generals* namn. Konstitutionen föreskriver dock att denna uppgift kan utföras av en annan person som är behörig enligt lag. *The office of the Director of Public Prosecutions* inrättades därför genom avsnitt 2 i *Prosecution of Offences Act 1974*, som trädde i kraft 1976. Tanken var att man skulle ha en tjänsteman som stod helt fri från den politiska makten att utföra dessa uppgifter. Republikens högste åklagare (*Director of Public Prosecutions*) utses av regeringen, men är statstjänsteman. Han eller hon avgår därför inte när regeringen avgår, till skillnad från *Attorney General*. Detta skapar kontinuitet i lagföringen av brott. Enligt 1974 års lag ska republikens högste åklagare vara oberoende i sin tjänsteutövning.

Republikens högste åklagare får avsättas av regeringen, men endast efter det att en utredning av hans eller hennes hälsa eller handlande har gjorts av en kommitté, där högsta domstolens ordförande, en domare från *High Court* och *Attorney General* ingår.

Republikens högste åklagare fattar beslut om en person ska åtalas för ett allvarligt brott eller inte, och hur åtalet i så fall ska utformas. Alla brott åtalas i republikens högste åklagares namn, men merparten av de mindre allvarliga brotten kan åtalas av polisen (på iriska *Gardaí*) utan att ärendet skickas till republikens högste åklagare. I sådana fall kan republikens högste åklagare ge polisen råd om hur ett ärende ska behandlas. Även om republikens högste åklagare har tagit över *Attorney Generals* uppgifter i samband med åtal, är det fortfarande *Attorney General* som väcker åtal i internationella ärenden, till exempel utlämning.

3. Anställda vid domstolsverket

Court Registrars och **Court Clerks** är anställda av det irländska domstolsverket (*Courts Service*).

Den allmänna administrationen av domstolarna sköts av domstolsjämstämman (*Court Clerks*). Domstolssekreterarnas (*Court Registrars*) främsta uppgift är att bistå domaren under domstolsförhandlingar och se till att det administrativa arbetet i domstolen sköts på ett effektivt sätt.

Domstolsverket är en självständig myndighet som grundades i november 1999 och inrättades av regeringen genom *Courts Service Act 1998*. Myndigheten är ansvarig inför justitie- och jämställdhetsministern, som i sin tur är ansvarig inför regeringen.

Domstolsverket har fem centrala uppgifter:

Att leda och förvalta domstolsväsendet.

Att tillhandahålla stöd till domarna.

Att informera allmänheten om domstolsväsendet.

Att förvalta och underhålla domstolsväsendets byggnader.

Att hjälpa dem som kommer i kontakt med domstolsväsendet.

4. Sheriffen

Varje grevskap i Irland har en statsanställd sheriff som bland annat sysslar med utmätning och försäljning av egendom för att verkställa betalningsdomar från domstolarna. Sheriffen utnämns enligt *Court Officers Act 1945* avsnitt 12.5. För att bli sheriff måste man ha arbetat som advokat i minst fem år eller varit anställd som kontorschef eller försteassistent hos en undersheriff eller sheriff. Anställningsvillkoren för sheriffen fastställs av finansministern i samråd med justitie- och jämställdhetsministern (Avsnitt 12.6 g i 1945 års lag).

5. Solicitors

Advokatsamfundet (*Law Society of Ireland*) utövar tillsyn över utbildningen av *solicitors* och gör disciplinära ingripanden mot yrkesverksamma *solicitors*. För att bli *solicitor* måste man klara av ett slutprov (*Final Examinations, FE-1*). Dessa slutprov anordnas två gånger per år, normalt under våren och hösten. FE-1 består av åtta prov: bolagsrätt, konstitutionell lagstiftning, avtalsrätt, straffrätt, eget kapital, gemenskapslagstiftningen, lagstiftningen i fast egendom och skadeståndsrätt. Därefter måste man hitta en lämplig (praktiserande) *solicitor* som kan agera handledande *solicitor* för att kunna påbörja första delen av sin praktik (*Professional Practice Course I, PPC I*). PPC I pågår från september till mars och följande ämnen ingår: tillämpad marklagstiftning, arv och arvsskatt, bolagsrätt, en grundkurs, civil- och straffrättsliga processer, iriska för jurister och andra färdigheter (bl.a. civilsamhälle och opinionsbildning, intervjuer och rådgivning, rättsutredning, rättslig presentationsteknik, rättslig doktrin och utformning av lagförslag, förhandling och yrkesmässig utveckling). Praktikanternas utbildningsanställning börjar sedan 14 dagar efter examensprovet för PPC I. För att bli antagen till PPC II måste utbildningsnämnden tillkännage ett godkänt resultat för PPC I. Efter 11 månader av den 24 månader långa utbildningsperioden återvänder praktikanterna till den juridiska fakulteten för att delta i PPC II. Ämnen som ingår i PPC II är yrkesutövning, yrkesetik och ledning (obligatoriskt) samt ett antal valfria kurser indelade i tre områden: företag, praxis och förfaranden samt privata klienter. PPC II är 11 veckor lång (inbegripet examensprov) och börjar vanligtvis varje år i april. När PPC II är avslutad återvänder praktikanterna till sin praktikplats för att slutföra utbildningen. Den tid som återstår är sex månader om de kan tillgodoräkna sig arbete som utförts före PPC I och tio månader om så inte är fallet.

Praktikanterna kan ansöka om att upptas på förteckningen över *solicitors* (*Roll of Solicitors*) när de har

godkänts på alla examensprov,

slutfört sin praktik med godkänt resultat,

förklarats vara en lämplig och redbar person för att bli en *solicitor* enligt en edsvuren försäkran från handledande *solicitor*.

Avslutningsvis kan de ansöka om ett yrkesintyg när deras namn har upptagits på förteckningen.

Alla godkända *solicitors* står under samfundets disciplinära tillsyn. Enligt *Solicitors Act 1954–1994* får samfundets disciplinnämnd undersöka misstankar om misskötsamhet, t.ex. om förskingring. Om nämnden konstaterar sådan misskötsamhet kan den ålägga påföljder för den *solicitor* ärendet gäller (inbegripet en förpliktelse att betala skadestånd på upp till 15 000 euro till skadelidande parter), eller vidarebefordra sina slutsatser och rekommendationer till ordföranden för *High Court* som fattar beslut om vilken typ av påföljd som ska åläggas berörd *solicitor*. Ordföranden får avstänga en *solicitor* från att utöva sitt yrke samt upphäva en avstängning. Disciplinnämnden får kräva återbetalning av pengar till klienter om en *solicitor* har begärt för högt arvode.

Advokater från andra EU-medlemsstater som vill utöva verksamhet som *barrister* eller *solicitor* i Irland kan ansöka hos advokatsamfundet *Bar Council* eller *Law Society* (se *Statutory Instrument 732* från 2003, *the European Communities (Lawyers' Establishment) Regulations 2003*). Ansökan prövas och om den godkänns utfärdas ett registreringsbevis. Ett avslag från *Bar Council* eller *Law Society* kan överklagas till *High Court*.

6. Barristers

För den som vill bli *barrister* (även kallat *barrister-at-law*) finns det en utbildningsinstitution (*the Honorable Society of King's Inns*) som anordnar juridisk utbildning efter universitetsexamen. Det är en ideell institution som står under tillsyn av företrädare för domarkåren och erfarna *barristers* (*Benchers of the Honorable Society of King's Inns*). Utbildningen är öppen för personer med juridisk examen (*Diploma in Legal Studies*) från King's Inns eller andra universitet. *Diploma in Legal Studies* är en kurs på två år (deltid) och kursen för *Barrister-at-Law* är en ettårig kurs på heltid, men kan även läsas under två år. När studenterna har genomgått examen deltar de i en ceremoni (*are called to the Bar*) under ledning av ordföranden för Högsta domstolen. Nyblivna *barristers* undertecknar medlemsmatrikeln efter ceremonin, men måste uppfylla ytterligare krav innan de kan börja arbeta mot arvode.

Barristers måste vara medlemmar av *Law Library* för att få arbeta. Mot en årsavgift tillhandahåller *Law Library* en arbetsplats och tillgång till lagtexter och annat juridiskt material. Innan en *barrister* kan bli medlem av *Law Library* måste han eller hon välja en handledare, en etablerad *barrister* med minst fem års yrkeserfarenhet. Handledningen pågår som regel i ett år. Handledaren introducerar nyblivna *barristers* (som i början kallas *devils*) i det praktiska arbetet och ger dem oftast i uppdrag att skriva rättegångsinlagor, göra rättsutredningar och närvara i domstolen i deras ställe.

Branschorganisationen *General Council of the Bar of Ireland* utövar tillsyn över *barristers*. Ledamöterna väljs årligen av medlemmarna och fastställer regler för god advokatsed. Reglerna, som ändras ibland, anger vad som krävs av en *barrister*.

Påståenden om brott mot god advokatsed utreds av samfundets disciplinnämnd, som även har utomstående ledamöter. Nämnden kan utfärda böter och varningar samt avstänga eller utesluta en medlem från *Law Library*. Nämndens beslut kan överklagas till en överklagandenämnd, som består av en domare från en grevskapsdomstol och en lekman.

Tidigare var en *barrister* alltid tvungen att motta instruktioner från en *solicitor* och direktkontakt med klienter var förbjudet. Denna regel granskades av konkurrensmyndigheten, som i en rapport 1990 rekommenderade att det totala förbudet mot direktkontakt var en konkurrensbegränsande åtgärd som borde tas bort från reglerna för god advokatsed. Myndigheten godtog dock att det i vissa fall var önskvärt att en *solicitor* deltog. De rekommenderade att det inte borde finnas några regler som kräver att en *solicitor* ska vara närvarande i rättsalen för att instruera en *barrister*. Rekommendationerna har inte genomförts fullt ut, men flera av reglerna för god advokatsed har ändrats för att vissa godkända branschorganisationer direkt ska kunna kontakta *barristers*.

Barristers delas upp i *junior counsels* och *senior counsels*. Det är gammal tradition att *barristers* utövar yrket som *junior counsel* under ett antal år innan de överväger om de ska bli *senior counsel*. Det är dock ingen automatisk befordran och vissa väljer att aldrig ansöka. De flesta arbetar i 15 år innan de ansöker om att bli *senior counsel*. Ansökan lämnas till *Attorney General* för godkännande, men själva utnämningen görs av regeringen i samråd med *Attorney General*, som också kontaktar ordförandena för Högsta domstolen, *High Court* och *Bar Council*.

Som regel förbereder *junior counsels* rättegångsinlagor och driver vissa mål, vanligtvis, men inte enbart, i de lägre domstolarna. *Senior counsels* granskar rättegångsinlagorna och driver de mer komplicerade målen i *High Court* och Högsta domstolen.

7. County registrars

County registrars är kvalificerade *solicitors* och utses av regeringen. De har domstolsliknande funktioner i förhållande till grevskapsdomstolarna och är ansvariga för hanteringen av grevskapsdomstolarnas kanslier.

De fungerar också som *County Sheriff* (utom i Dublin och Cork).

8. Notarier

Notarius publicus utses, efter ansökan, av ordföranden för Högsta domstolen vid offentligt sammanträde. En notarius publicus har följande huvuduppgifter: Autentisering av handlingar.

Bestyrkande och verifiering av signaturer på handlingar.

Genomförande av notarieprotester som avser kommersiella dokument såsom växlar, skuldebrev och sjöfartsfrågor.

Hantera försäkringar, deklARATIONER och (utom i fråga om rättsliga förfaranden inför irländska domstolar) edsvurna utsagor.

Ansökan ska innehålla uppgifter om sökandens bostadsort och sysselsättning, hur många notarius publicus som redan finns i området, antalet invånare i distriktet och omständigheter som visar varför det är nödvändigt att utse en notarius publicus eller hur en vakans har uppstått. Ansökan måste åtföljas av en edsvuren utsaga (*affidavit*) där ett lämplighetsintyg ingår som undertecknats av sex *solicitors* på orten och sex företrädare för det lokala näringslivet.

Ansökan inlämnas till ordföranden för Högsta domstolen genom en *Notice of Motion* som delges av kansliet vid Högsta domstolen till registratören vid notariesamfundet (*Faculty of Notaries Public*), sekreteraren vid advokatsamfundet *Law Society* och alla notarius publicus som bedriver verksamhet i den sökandens grevskap och angränsande grevskap.

Praxis är att det endast är *solicitors* som utses till notarius publicus. Om en person som inte är *solicitor* ansöker, kräver advokatsamfundet att han eller hon åtar sig inför högsta domstolens ordförande att inte utföra egendomstransaktioner eller andra juridiska uppgifter som normalt utförs av en *solicitor*. Alla som vill bli notarius publicus måste klara notariesamfundets prov.

Anmärkning:

Frågor om aktuella löner för *Attorney General*, republikens högste åklagare, domstolstjänstemän och sheriffer kan sändas

med e-post eller

med post till:

Human Resources

Department of Finance

Merrion Street

Dublin 2

Barristers är egna företagare och deras inkomster varierar.

Solicitors kan vara egna företagare eller anställda och deras inkomster varierar också.

Notarier tar ut en avgift per dokument. Det finns ingen lagstiftning om arvodet, men notarier tar som regel betalt utifrån tidsåtgången, eventuella resekostnader och vad som kan anses skäligt för tjänsten.

Senaste uppdatering: 18/01/2024

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de opphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.